

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/448/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615202358
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5615202358.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členov senátu JUDr. Táni Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľky: V. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/X, L. M., zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29,040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 226,37 eur s príslušenstvom, v konaní odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/85/2015-94 zo dňa 11. júna 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke 226,37 Eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 226,37 Eur od 27.03.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, m e n í tak, že návrh navrhovateľky z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odvolanie odporcu proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti zamietnutý, o d m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke istinu 226,37 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania z označenej istiny od 27.03.2015 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí I. výrok), vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol (v poradí II. výrok), navrhovateľke priznal náhradu trov konania, a to trov právneho zastúpenia vo výške 246,25 eur s povinnosťou odporcu zaplatiť tieto trovy na účet právneho zástupcu navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí III. výrok).

V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť jej istinu 226,37 eur s 8,05% ročným úrokom z omeškania z označenej sumy od 27.03.2015 do zaplatenia, a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia vo výške žalovanej sumy, o ktorú navrhovateľka uhradila odporcovi viac než mal nárok na základe medzi účastníkmi konania uzavretej zmluvy o úvere č. 5370882 zo dňa 16.02.2007 (ďalej už len zmluva o úvere).

Okresný súd v ďalšej časti odôvodnenia rozsudku uviedol, že mal preukázanú skutočnosť, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená dňa 16.02.2007 zmluva o úvere. Označená zmluva bola uzavretá za účinnosti zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa na ňu vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ju navrhovateľka uzatvorila ako spotrebiteľka, ktorá nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V čase uzavretia zmluvy v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol okrem všeobecných náležitostí aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. V prípade, že zmluva o spotrebiteľskom úvere tento údaj neobsahovala, spotrebiteľský úver sa považoval za bezúročný a bez

poplatkov. V zmluve o úvere uzavretej medzi účastníkmi konania absentuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej už len RPMN), čo má za následok, že úver poskytnutý navrhovateľke sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odporca na základe zmluvy o úvere poskytol navrhovateľke sumu 464,56 eur, navrhovateľka naproti tomu uhradila odporcovi sumu až vo výške 691,08 eur, t.j. o 226,37 eur viac. Na strane odporcu tak vzniklo bezdôvodné obohatenie, keďže išlo o plnenie, na ktoré od počiatku neexistoval právny dôvod. Námietku premlčania vznesenú odporcom, okresný súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V podrobnostiach v tomto smere uviedol, že navrhovateľka sa vydania bezdôvodného obohatenia domáhala na súde podaním žaloby dňa 26.03.2015, subjektívna dvojiročná lehota na uplatnenie práva z bezdôvodného obohatenia začala plynúť v novembri 2014, pretože vtedy sa navrhovateľka od svojho právneho zástupcu dozvedela o tom, že na jej úkor sa mal odporca obohatiť. Okresný súd v tomto smere poznamenal, že navrhovateľka udelila svojmu právnomu zástupcovi plnú moc dňa 12.12.2014. Uvedenú skutočnosť potvrdila aj navrhovateľka a jej právny zástupca, tieto tvrdenia zo strany odporcu neboli žiadnym spôsobom spochybnené. Rovnako odporca nepreukázal, že sa navrhovateľka preukázateľne dozvedela o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jej úkor obohatil, skôr. Návrh bol podaný v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe, keďže splátky úveru navrhovateľka uhrádzala v období od 12.03.2007 do 07.05.2008. Okresný súd mal za to, že je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko sa stotožnil s právnym názorom zástupcu navrhovateľky, že zo strany odporcu išlo o úmyselné bezdôvodného obohatenie. Odporca ako nebankový subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek od roku 2011, musel mať v čase uzavretia zmluvy o úvere vedomosť o náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odporca je nebankovým subjektom, ktorý pôsobí na trhu niekoľko rokov, na rozdiel od navrhovateľky disponuje právnickými vzdelanými zamestnancami, ktorá skutočnosť je súdu všeobecne známa z iných súdnych a exekučných konaní. Na základe týchto skutočností, návrhu navrhovateľky vyhovel, jej návrh zamietol v tej časti, pokiaľ sa domáhala vyššieho úroku z omeškania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p..

Proti rozsudku v celom rozsahu podal odvolanie odporca, ktorý ho navrhol zmeniť tak, že návrh navrhovateľky sa v celom rozsahu zamietne, eventuálne navrhol odvolaním napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania uviedol, že účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynútiteľnosť uplatneného práva. Vydania bezdôvodného obohatenia sa navrhovateľ môže domáhať v subjektívnej dvojiročnej lehote, najneskôr však do uplynutia trojiročnej objektívnej premlčacej lehoty. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Premlčacia doba v danom prípade uplynula 07.05.2011, t.j. tri roky od uhradenia poslednej splátky, ktorá sa uskutočnila dňa 07.05.2008, t.j. dávno pred podaním návrhu na začatie konania. Súd ak chcel rozhodovať o plynutí 10-ročnej premlčacej doby, musel mať preukázané, že došlo k úmyselnému obohateniu, čo v danom prípade okresný súd neuskutočnil. Rozhodol len na základe vlastných domnienok, absolútne sa neopieral pri svojom rozhodovaní o jeho vyjadrenie. Odporca bol zároveň toho názoru, že napadnutý rozsudok nemá dostatočné odôvodnenie, čo možno považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi má všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy. V tomto smere poukázal na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR (II.ÚS 329/2013-15 zo dňa 02.06.2013) i Najvyššieho súdu SR (3MCdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015). Pokiaľ ide o samotnú zmluvu o úvere, táto obsahuje väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a tiež ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi tak, ako to konkretizovali v žalobnom návrhu i v priebehu konania. S poukazom na uvedené skutočnosti je potrebné zmluvu o úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Pokiaľ ide o námietku premlčania, navrhovateľka poukázala na doterajšie rozhodnutia iných súdov Slovenskej republiky, ktoré úmysel odporcu v obdobných prípadoch prejedlikovali. Zo samotného vznesenia námietky premlčania odporcom ani nevyplýva, či sa uplynutia subjektívnej premlčacej doby dovoľáva alebo nie. Vo vzťahu k 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe poukázala na viaceré rozhodnutia súdov, napr. Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Prešove, Okresných súdov Žiar nad Hronom, Banská Bystrica, Košice II, Dolný Kubín, Košice - okolie, Považská Bystrica, Levice. Pokiaľ ide o námietku odporcu vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku, navrhovateľka považovala písomné vyhotovenie rozsudku za zrozumiteľné a

dostatočné. Na základe týchto skutočností navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať trovy prvostupňového i odvolacieho konania.

Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 za použitia § 156 ods. 3 O.s.p.), podľa § 220 O.s.p. zmenil, nakoľko v danom prípade neboli splnené podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 219 ods. 1) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1). Odvolací súd pri svojom rozhodnutí vyšiel z nasledovných skutkových zistení a právnych úvah:

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa žalobou doručenou súdu dňa 26.03.2015 domáhala proti odporcovi vydania bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že s odporcom uzavrela dňa 16.02.2007 zmluvu o úvere, na základe ktorej zaplatila odporcovi sumu v celkovej výške 691,08 Eur. Označenú sumu uhrádzala v splátkach po 75,68 Eur mesačne v období od 12.03.2007 do 07.05.2008, kedy uhradila poslednú splátku. Zmluvou o úvere bol navrhovateľke poskytnutý úver vo výške 464,71 Eur (14.000,00 Sk). Tieto skutočnosti, ktoré okresný súd v prvostupňovom konaní zistil, neboli medzi účastníkmi sporné. Navrhovateľka tvrdila, že nakoľko v zmluve o úvere absentoval údaj o RPMN, úver sa v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov, a preto ak odporcovi plnila sumu v celkovej výške 691,08 Eur, rozdiel oproti poskytnutému úveru, t.j. suma 226,37 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane odporcu.

Odporca v konaní (vo vyjadrení k návrhu zo dňa 10.04.2015) vzniesol námietku premlčania. V konaní sa stala spornou otázka začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Okresný súd vyhodnotil námietku premlčania vznesenú odporcom ako nedôvodnú vychádzajúc zo záveru, že na daný prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej už len „OZ“) a čo sa týka začiatku plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, okresný súd vyšiel zo záveru, že táto lehota začala navrhovateľke plynúť v novembri 2014, kedy sa od svojho právneho zástupcu dozvedela o tom, že odporca sa na jej úkor obohatil. Ak návrh na začatie konania bol doručený súdu dňa 26.03.2015, podala ho včas, t.j. v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty.

Odvolací súd sa s vyššie uvedenou právnou úvahou okresného súdu, podľa ktorej navrhovateľka začala plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia lehota od novembra 2014, kedy sa mala od svojho právneho zástupcu dozvedieť, že odporca sa na jej úkor obohatil, nestotožnil.

V prejednávanej veci možno uzavrieť, že navrhovateľka podľa zmluvy o úvere plnila odporcovi viac ako mala, nakoľko zo zmluvy o úvere ako zmluvy spotrebiteľskej skutočne nevyplýva, že by obsahovala údaj o RPMN, čo znamená, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľka teda zaplatila odporcovi o 226,37 Eur viac, ako v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z. zaplatiť mala. Navrhovateľka plnila odporcovi dobrovoľne prostredníctvom dohodnutých splátok, poslednú splátku zaplatila dňa 07.05.2008, žalobu na súd podala dňa 26.03.2015, t.j. takmer po 7 rokoch od zaplatenia poslednej splátky.

Odvolací súd v súvislosti so svojimi úvahami o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty považuje za potrebné najskôr uviesť, že sa stotožňuje so záverom okresného súdu v tej časti jeho úvah, na základe ktorých vyhodnotil vzťah medzi účastníkmi vychádzajúci zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 16.02.2007 ako vzťah spotrebiteľský. V nadväznosti na to a s poukazom na ust. § 52 ods. 2 OZ súhlasí s okresným súdom, že na daný prípad je potrebné aplikovať (pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu lehotu) ust. § 107 ods. 1 OZ. Odvolací súd sa však nestotožnil s názorom okresného súdu, že pre začiatok plynutia 2-ročnej premlčacej lehoty bol v danom prípade rozhodujúci mesiac november 2014, kedy sa navrhovateľka mala dozvedieť od svojho právneho zástupcu, že odporca sa na jej úkor obohatil.

Pre začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený subjekt v konkrétnom prípade dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Rozhodujúci je moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa rozumie znalosť takých okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, sú uvedené priamo v zákone (vo vzťahu k prejednávanému prípadu zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Vedomosť navrhovateľky ako spotrebiteľa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti jej úveru potrebné preto spájať s touto skutočnosťou, t.j. s vedomosťou o existencii zák. č. 258/2001 Z. z., nakoľko ju nemôže ospravedlňovať to, že o tomto zákone eventuálne nevedela. To platí zvlášť za situácie, keď i v čase, v ktorom navrhovateľka odporcovi plnila (od 12.03.2007 do 07.05.2008), bola už súdna prax jednotná v názore na okolnosť, pri absencii ktorých náležitostí spotrebiteľského úveru sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Viazat'

začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty od mesiaca november 2014, kedy sa navrhovateľka mala od svojho právneho zástupcu dozvedieť o tom, že úver poskytnutý odporcom je bezúročný a bez poplatkov a že z tohto dôvodu sa odporca mal na jej úkor bezdôvodne obohatiť, by bolo neprimeranou ochranou práva vybočujúcou z účelu a právneho významu ust. § 107 ods. 1 O.s.p.. Podľa názoru odvolacieho súdu, subjektívna 2-ročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala navrhovateľke plynúť dňa 13.03.2007 (prvým dňom po začatí splácania prvej splátky) a následne prvým dňom po splatení ďalších splátok (02.05.2007, 12.06.2007 atď.) až nakoniec prvým dňom po zaplatení poslednej splátky (08.05.2008). Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania žalobného návrhu, t.j. dňa 26.03.2015 bol už nárok navrhovateľky premlčaný a ak zo strany odporcu bola vznesená námietka premlčania, táto bola vznesená dôvodne.

Vyššie uvedené závery viedli odvolací súd k tomu, aby odvolaním napadnutý prvý výrok rozsudku okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh navrhovateľky zamietol. V súvislosti so zmenou rozsudku okresného súdu rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 2 O.s.p. i o trovách konania. Odporcovi, ktorý mal v konaní plný úspech vo veci, náhrada trov konania nebola priznaná, nakoľko si ju neuplatnil a v tomto smere nepodal žiadny návrh (§ 151 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Pokiaľ odporca podal odvolanie proti celému rozsudku okresného súdu, t.j. i proti výroku, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti zamietnutý (v poradí druhý výrok), odvolací súd odvolanie odporcu proti tomuto výroku odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 201 a contrario O.s.p.. Právo podať odvolanie v zmysle § 201 O.s.p. prináleží len tomu účastníkovi, ktorému bola rozhodnutím súdu spôsobená určitá ujma. Nakoľko v poradí druhým výrokom rozsudku okresného súdu bol návrh navrhovateľky proti odporcovi zamietnutý (čo znamená, že uvedeným výrokom nebola odporcovi spôsobená žiadna ujma), odporca nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania proti druhému výroku rozsudku okresného súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.